

GÉTYE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 2023. évi belső ellenőrzési jelentése

1 Belső ellenőrzés feladatellátásának biztosítása 2023. évben

1.1 Belső ellenőrzés jogszabályi előírása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 119.§.(3)-(4) bekezdései írják elő az államháztartási szervezetek gazdálkodásában belső kontrollrendszer működtetését, melynek keretében gondoskodni kell belső ellenőrzés működtetéséről is.

1.2 Feladatellátás módja

18 település önkormányzatának képviselő-testülete az Mötv. 87.§-ában biztosított hatáskörükben eljárva, mint önkormányzati társulásként létrehozták a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulást. A Társulási Tanács által elfogadott társulási megállapodás 7.4. pontja szerint a belső ellenőrzési feladatellátás tekintetében Gétye Község Önkormányzata részt vesz a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulásban.

1.3 Feladatellátás finanszírozása

A belső ellenőrzési tevékenység elvégzéséhez szükséges 7.706.820 Ft működési költséget 2023. évben a társult 16 település, valamint a csatlakozási szándékát kifejező további 6 település önkormányzati hozzájárulása biztosította. 22 település vonatkozásában a szakmai megvalósíthatóságot a belső ellenőri kapacitás számítása alátámasztotta. Az elvégzett ellenőrzések száma arányban állt a települések lakosságával, így a költségvetéseik összetettségével is. A hozzájárulás felosztásánál a települések teljesítőképessége az összesített helyi adó bevételek szerint lett alapul véve. A hozzájárulási rendszer alapja három adóerő-képességi sáv kialakítása volt és az egyes sávok hozzájárulási részének meghatározása.

A Társulási Tanács 24/2022. (XII.1.) számú határozata 2023. évben Gétye Község Önkormányzata 21.416 Ft összegben járult hozzá. Az átadott támogatási összeg felhasználásáról a Társulás a tárgyévét követően 2024. január 22. napján elszámolt kimutatásokkal, összesítésekkel, és az eredeti számlák, bizonylatok hitelesített másolataival.

2 Belső ellenőrzés által 2023. évben végzett tevékenység bemutatása

2.1 Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

2.1.1 Az ellenőrzések tervezése, végrehajtása

A 2023. évi belső ellenőrzési munkatervet Gétye Község Önkormányzatának Képviselő-testülete jóváhagyta az alábbi tartalommal:

Vizsgált intézmény	Ellenőrzés tárgya	Ellenőrzés típusa	Vizsgált időszak	Helyszíni vizsgálat ideje	Ellenőrzési jelentés kelte
Gétye Község Önkormányzata	Szociális ellátások kezelése	Szabályszerűségi, Pénzügyi-gazdasági	2020.01.01 - 2023.06.30	2023. július - szeptember	2023.08.16

Gétye Község Önkormányzatának gazdálkodási tevékenységét társulási megállapodás szerint a Zalaapáti Közös Önkormányzati Hivatal pénzügyi csoportja látta el Zalaapátiban.

Megfelelő kockázatelemzést követően került tervezésre a gazdálkodás ellenőrzése. A tárgyévre vonatkozó éves belső ellenőrzési munkaterv teljesítésre került az előírt ütemezés szerint. Ellenőrzés nem maradt el, illetve terven felüli ellenőrzésre nem került sor.

Az ellenőrzések végrehajtása során a belső ellenőrzési eljárás követte az önkormányzatra vonatkozó, hatályos Belső Ellenőrzési Kézikönyvben meghatározottakat. Hitelesített megbízólevél és ellenőrzési program alapján került végrehajtásra. A tapasztalatok ellenőrzési jelentésben lettek összegezve, mely megfelelt az előírásoknak. Megfogalmazta az ellenőrzés célját, részletesen bemutatta a megállapításokat, és ezek összefoglalását is elvégezte. Érdemi következtetéseket, ajánlásokat és megvalósítható javaslatokat tartalmazott, melyeket az érintettek észrevétel nélkül téve záradékban elfogadtak.

2.1.2 Az ellenőrzések összefoglaló megállapításai

Ellenőrzés: Szociális ellátások kezelése

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc.tv.) határozza meg az egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A helyi szociális ellátásokról szóló 1/2023.(I.30.) önkormányzati rendeletet 2023. február 1. napjától hatályosan fogadta el a Képviselő-testület. Egyúttal hatályát veszítette a korábbi, a szociális rászorultságtól függő pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelet.

A jogszabályi rendelkezések között az Szoc.tv.57.§.(1) bekezdés a) pontja szerint a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás a személyes gondoskodás keretében, önkormányzat által biztosított szociális alapszolgáltatásnak minősül. A falugondnoki szolgáltatás 1000 lakosnál kisebb településen működtethető, amely 2020. évben változott meg 600 lakosról. Gétye község lakosság száma (2021. január 1.) 113 fő, vagyis az önkormányzat jogszabály szerint falugondnoki szolgálatot üzemeltethet.

A falugondnoki szolgáltatás a Szoc.tv.60.§.(4) bekezdése szerint a fenntartó önkormányzat rendeletében részletesen meghatározott feladatokat látja el, illetve közreműködhet az étkeztetés biztosításában. Az SzCsM.39.§.(1)-(3) bekezdései rögzítik azt, hogy a falugondnoki szolgáltatás számára közvetlen, személyes szolgáltatások (alapfeladatok, kiegészítő feladatok) és közvetett szolgáltatások elvégzését határozzák meg. A jogszabály 2017.02.17-től a közvetett feladatok mértékét behatárolta, amelyek a szolgáltatásnyújtás legfeljebb 50%-át tehetik ki. A Szoc.tv.115/A.§.(1) bekezdés a) pontja értelmében ezeket a tevékenységeket önkormányzatnak térítésmentesen kell biztosítania.

A falugondnoki tevékenység elvégzését az SzCsM.39.§.(4) bekezdés előírása alapján 2020. február 9-től - a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett – szerinti tevékenységnaplóban kell dokumentálni és a szolgáltatáshoz használt gépjármű menetlevelén fel kell tüntetni, hogy a gépjárművet a falugondnoki szolgáltatás ellátásához veszik igénybe.

A falugondnoki szolgáltról szóló 5/2021.(VII.7.) önkormányzati rendeletet 2021. július 8. napjától hatályosan fogadta el a Képviselő-testület. Ebben a Szoc.tv.60.§.(4) bekezdésére figyelemmel a falugondnoki szolgálat keretében ellátandó alapellátási feladatok körét, valamint a falugondnok által ellátandó egyéb szolgáltatási feladatokat és azok mértékét megállapították.

Gétye Község Önkormányzata Falugondnoki Szolgálatának Szakmai Programját a Képviselő-testület a 45/2018.(XI.18.) számú határozatával fogadta el 2018. november 18. napjától. A szakmai program az általános célokon túl jellemzi a lakossági szükségleteket, vagyis az ellátási szükségleteket, az ellátottak körét, az intézményi ellátottságot, az infrastrukturális adottságokat, a demográfiai mutatókat, a szociális jellemzőket. Az alapszolgáltatásokat bemutatva a szolgáltatási tartalmat, módot és az ellátottak körét ismerteti az étkeztetés, a háztartási vagy a háztartást pótló segítségnyújtás, a szállítás, a közösségi fejlesztés és a megkeresés szolgáltatási elemek tekintetében. A kategóriákon belül az elvégzendő közvetlen alapeladatokhoz, kiegészítő feladatokhoz és a közvetett feladatokhoz való igazodást részletesen meghatározza.

A Zala Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Osztálya 2023. június 13-án meghozta ZAC/100/391-5/2023. számú határozatát. Ebben szerepel, hogy a Falugondnoki szolgáltatás és a Szociális étkeztetés befogadott szolgáltatásnak minősül, melyet Gétye község közigazgatási területén határozatlan időtartamra végezhetnek. A Zala Vármegyei Kormányhivatal egyúttal megküldte a Tanúsítványt is Gétye Község Önkormányzata által működtetett szolgáltatásokról. A tanúsítványt az engedélyes címén és az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségben jól látható módon ki kell függeszteni.

A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. számú mellékleteinek II. 21.1.3.1 pontjaiban, valamint a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 2. számú mellékleteinek II. 22.1.3.1 pontjaiban a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatását szabályozza. Gétye Község Önkormányzata 2021. évben a számításokat követően 3.826.000 Ft; 2022. évben a számításokat követően 4.094.000 Ft állami támogatásra tarthatott igényt. A 107060 COFOG számon vezetett Egyéb szociális pénzbeli és természetbeni ellátások, támogatások 2021. évben a költségvetési kiadások 95,5%-át fedezte, 2022. évben pedig 89,1%-át fedezte.

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. számú mellékletének I. rész 1.3.2.3.1. pontjában az egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása között rögzíti, hogy szociális étkeztetés címén ellátottanként 67.570 Ft támogatást biztosít.

Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 2. számú mellékletének II. rész 1.3.2.3. pontjában az egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása között rögzíti, hogy szociális étkeztetés címén ellátottanként 67.810 Ft támogatást biztosít.

Az értékelés alapján a szociális étkeztetésben résztvevők létszámának elszámolható értéke 2021. évben 2 fő, 2022. évben pedig 3 fő volt. Az állami normatív támogatás 2021. évben 36,6%-ban, 2022. évben 30,6%-ban járult hozzá a szociális étkeztetés kiadásaihoz.

Az Önkormányzat kötelező feladatai között szereplő szociális alapellátásokat társulási megállapodások, vagy feladatellátási megállapodás szerint biztosítja. Ezért Magyarország mindenkor központi költségvetéséről szóló törvények 2. számú mellékletének III. fejezetében szabályozott egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatásában közvetlenül, saját költségvetésben nem részesül.

A belső ellenőr anyaggyűjtési igényére a Közös Önkormányzati Hivatal átadta a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központjával minden évben megkötött feladatellátási megállapodást. Ezzel a megállapodással biztosítja a településen a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, a családsegítést és a gyermekjóléti szolgálatot.

A 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. számú mellékleteinek II. 1.3.2.5 pontjában az egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása között rögzíti, hogy falugondnoki szolgálatonként 4.572.000 Ft támogatást biztosít. A 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 2. számú mellékleteinek II. 1.3.2.5 pontjában az egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása között rögzíti, hogy falugondnoki szolgálatonként 4.590.600 Ft támogatást biztosít. A normatív állami támogatások mutatószámfelmérései során a 2021. évre és 2022. évre vonatkozóan is a felmérések megfelelően és helyesen szerepeltették a jogcímen a 12 működési hónapra járó normatív állami támogatási igényeket.

A 107055 kormányzati funkció számon nyilvántartott falugondnoki szolgálat költségvetési kiadásai 7,5%-kal nőttek meg 2022. évre. Az állami normatíva elszámolásokban szereplő támogatásokkal összevetve megállapítható, hogy az Önkormányzatnak minden évben egyéb bevételei terhére kellett még többlet forrást biztosítani a szolgálat számára. Az állami normatív támogatás 2021. évben 86%-ban, 2022. évben 80,2%-ban járult hozzá a szolgálat kiadásaihoz.

Az éves költségvetési beszámolóknak részletesen értékelhetők voltak a falugondnoki szolgálat költségvetési kiadásainak elemei. Viszont a teljesített költségvetési bevételek tekintetében nem jelent meg a 107055 kormányzati funkció, azaz nem ad direkt információt a tevékenység bevételeiről. A B113 rovat értékeit a 018010 COFOG gyűjtve, egyben tartalmazza.

A célszerűség és a szükséges információ szolgáltatás érdekében a Közös Önkormányzati Hivatalnak gondoskodnia kell arról, hogy Gétye Község Önkormányzata könyvelési rendszerében a törzskönyvi nyilvántartásában szereplő mindegyik kormányzati funkció bevételei és kiadásai is kimutatásra kerüljenek mindegyik közigazgatási osztály szerint.

Az SzCsM. rendelet 2. számú mellékletének I.4. pontja határozza meg a személyes gondoskodás formáinak szakmai létszámnormái között, hogy falugondnoki szolgálatban 1 főt kell foglalkoztatni. Az SzCsM. rendelet 3. számú mellékletének 2. pontja írja elő a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben foglalkoztatottaknak az adott munkakör betöltéséhez szükséges képesítési minimumelőírásai között, hogy falugondnok munkakörben 100%-ban szükséges a felsorolt képesítéssel rendelkező szakember alkalmazása.

Az SzCsM.39.§.(5) bekezdése pedig azt rögzíti, hogy a falugondnoki munkakörben csak olyan személy foglalkoztatható, akit a foglalkoztatás kezdő időpontjában a munkáltató bejelentett a munkakör betöltéséhez szükséges falugondnoki alapképzésre, és azt a munkakör betöltője a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított két éven belül elvégzi.

Gétye Község Önkormányzata 2009. május 1-től Szabó Lászlóné dolgozót foglalkoztatja falugondnoki munkakörben közalkalmazotti jogviszony keretében. A munkáltatói jogkör gyakorlója a polgármester, aki 2009. május 1-én írta alá a falugondnok kinevezését, munkaszerződését.

A munkavállaló számára kialakították a munkaköri leírást is, melynek meghatározásait és rendelkezéseit a záradékban aláírásával tudomásul vette. Feladatait önállóan a munkaköri leírásban, a gépjármű üzemeltetési szabályzatban foglaltaknak megfelelően, a szakmai program alapján a településen élők igényeinek folyamatos figyelembevétele mellett végzi, melyről évente beszámol. Kötelező munkaideje heti 40 óra. Helyettesítéséről a polgármester gondoskodik, melyre a falugondnok tehet javaslatot. Együttműködik más segítő szolgálatokkal, pl. családsegítő központ, gyerekjóléti szolgálat, a település civil szervezeteivel. A munkaköri leírás tartalmazza a közalkalmazott jogait, kötelezettségeit és részletezi a munkakör ellátásával kapcsolatos feladatok elvégzését. A falugondnok az előírt

feladatokat Zalaszentmárton Község Önkormányzata és lakossága számára is ellátja, mivel a két önkormányzat erre együttműködési megállapodást kötött egymással.

Az előírások szerint falugondnok munkakörben 100%-ban szükséges a képesítéssel rendelkező szakember alkalmazása. A kinevezett falugondnok tekintetében bemutatták a falu- és tanyagondnoki alapképzettséget igazoló Tanúsítványt, melyet Szabó Lászlóné 2010.05.07-én szerzett meg és 1488 szám alatt került bejegyzésre a nyilvántartásba.

A falugondnok, mint gépjárművezető rendelkezik vezetői engedéllyel. A gépjármű műszaki adatai szerint ez a vezetői engedély megfelel a vezethetőséghez. A vizsgált időszakban (2020-2022) Gétye Község Önkormányzata tulajdonában volt a SAV-720 forgalmi rendszámú VOLKSWAGEN Transporter gépjármű, amely a falugondnoki szolgálat tevékenységeit látta el.

A Falugondnoki Szolgálat fenntartója, Gétye Község Önkormányzata, akinek gazdálkodási tevékenységét a közösen létrehozott Zalaapáti Közös Önkormányzati Hivatal látja el. A Közös Önkormányzati Hivatal 2017. december 1. napjától hatályosan elkészítette a Gépjármű üzemeltetési szabályzatot, mely az Ávr.13.§.(2) bekezdés f) pontjában foglalt előírásnak tett eleget és előírásai kiterjesztésre kerültek valamennyi gazdálkodási hatáskörébe helyezett önkormányzatra is. Ezt Gétye Község Önkormányzata képviselőjében a polgármester is kiadmányozta. A szabályzat legutóbbi felülvizsgálatára és módosítására 2020. július 1-i hatállyal került sor.

Az üzemeltetésre vonatkozó sarkalatos követelményeket a szabályzat megfogalmazza. A szabályzat többek között figyelembe veszi a 60/1992 (IV.1.) Kormány rendeletet, mint jogszabályi háttérrel a közúti járművek üzemanyag fogyasztásának igazolás nélküli elszámolható mértékéről. A szabályzattal kapcsolatos gazdálkodási feladatokat a Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói látták el.

A falugondnoki gépjármű rendelkezett minden olyan engedéllyel, amely szükséges a közúti forgalomban való részvételhez, azok érvényesek voltak. A vagyongörzés szempontjait figyelembe véve gondoskodtak a gépjármű biztonságos tárolásáról. A gépjárművezető foglalkoztatása szabályos, rendelkezik azokkal az elegendő engedélyekkel, mellyel vezetheti az adott gépjárművet.

A Gépjármű üzemeltetési szabályzat rögzítette a meghatározott menetlevél alkalmazását. A menetlevelek sorszámmal ellátott, szigorú elszámolású nyomtatványok. A menetleveleket naponta, sorszám szerint kell kiállítani, melyen a gépjármű vezetője feljegyzi a megtett utat, az indulás és érkezés időpontját. A menetlevélen feljegyzett adatokat a gépjárművezető aláírásával igazolja. A gépjármű a közúti forgalomban csak menetlevéllel vehet részt. A falugondnok azonban az SzCsM. rendelet 39.§.(4) bekezdés előírását betartva a falugondnoki tevékenység elvégzését tevékenységnaplóban is dokumentálta.

Mintavételesen felülvizsgálatra kerültek a 2021. május, szeptember és a 2022. március, november hónapokban vezetett menetokmányok. Formai tekintetben a megvizsgált menetlevelek olvashatóan és értelmezhetően voltak kitöltve. A tartalmi követelménynek megfeleltek. Bélyegző lenyomattal naponta érvényesítésre kerültek a menetlevelek, minden rovata eseményszerűen rá volt vezetve és tartalmazta az elszámoláshoz szükséges adatokat – kivéve a tankolási mennyiségeket -, a gépkocsivezető aláírta.

A gépjármű üzemeltetéséhez gázolaj üzemanyagra van szükség. A mintavételezett hónapokban az üzemanyag vásárlása teljes körűen felülvizsgálatra került. Ebből az látható, hogy a SAV-720 frsz-ú gépjárműre, készpénzes üzemanyag-előleget vettek fel, így készpénzzel fizettek alapvetően a LUKOIL Pacsa Töltőállomásán. A szolgáltató a tankolásokról egyszerűsített számlát állított ki az önkormányzat nevére. A falugondnok hónap végén az előleggel elszámolt. A Gépjármű üzemeltetési szabályzat azt írja elő, hogy

a korrekt üzemanyag elszámolás teljesítéséhez a gépkocsit minden hónap végén tele tankkal kell leállítani.

Az ellenőrzés a vizsgált időszakból tételesen áttekintette a 2021. év és a 2022. év elszámolásait. A gyakorlatban a üzemanyagköltség elszámolásra az Üzemanyagköltség elszámolás összesítő táblázatot használták, géppel kitöltve és számolotva a havi adatokat. Szerepeltetik rajta a menetlevelek számát, az azon igazolt gépkocsi által megtett kilométereket, a tankolt üzemanyag mennyiségét és értékét a tankolás dátuma szerint rögzítve.

Nemcsak a havi teljesítményi adatok összegyűjtése, kimutatása, hanem a szabályzat szerinti értékelése is az üzemanyagköltségeknek. Műszakilag teljes körű információt lehet kapni belőle, hogy a gépjármű többet, vagy kevesebbet fogyasztott-e az előírtnál. Mindig megtörtént rajta a gépjármű megtakarításának vagy túlfogyasztásának mennyiségi és összegszerű levezetése. A havonta kitöltött táblázatos kimutatásokban megjelenítették, hogy a SAV-720 forgalmi rendszámú gépkocsi fogyasztási alapnormája: 9,2 liter/100 km. A gépjárműnél 2021. és 2022. évben is figyelembe vették a téli (3%) és a nyári (5%) korrekciós tényezőt. A jogszabályi elvárásnak, illetve a belső szabályoznak megfelelően, teljes körűen el lett végezve a falugondnoki gépjármű üzemanyagköltség elszámolása a vizsgált időszakban.

A belső ellenőr a 2021. év, a 2022. év alapbizonylatai alapján, valamint a jogszabályi előírásokat követve egyenként, minden hónapra elvégezte a gépjármű üzemanyag elszámolását. A 60/1992. (IV.1.) Korm. rendelet 4.§ (3) bekezdés b) pontja a gázolajüzemű személygépkocsi alapszabály-átalány mértékét adja meg a beépített motor hengerűrtartalma (1968 cm³) szerint. Az 1501 – 2000 cm³ tartományban 6,7 liter/100 km alapszabály-átalányt határoz meg. Ehhez képest magasabb, 9,2 liter/100 km alapszabályt használtak az elszámolások során.

A 2019. gyártási évű személygépkocsi személyszállítói feladatokat végez. A városi és vidéki kilométerek külön nem kerültek kimutatásra. Az adatok szerint teljesítményére nem volt jellemző a városi km, alapvetően a székhelyen és környékén közlekedett.

A hóvégi teletankolási szabály minden esetben betartásra került, így a korrekt üzemanyag elszámolás minden hónap végén biztosított volt.

Az elszámolási eljárás 2021.01.01-től 2022.12.31-ig került felülvizsgálatra az utólagos havi üzemanyag elszámolások feldolgozásával. A gépjármű 2021. évben és 2022. évben is megtakarítást ért el, a normafelhasználáshoz viszonyított aránya 2021. évben 1,93%, 2022. évben 3,07% volt.

A belső ellenőr általános javaslatként az üzemanyag fogyasztási norma kialakítása, majd alkalmazása racionálisabb a gépjármű gyakorlatban történő tevékenysége, módja, szokásai, helyszínei alapján, több év átlagából kiindulva, egyszerűen, gyorsan lekezelhető tényezők alkalmazásával, amely azonban a jogszabályi kritériumokkal összhangban van. A vidéki (országúti) és a városi km teljesítmények kimutatására nincs igény a falugondnoki feladatok jellege miatt. Üzemanyag elszámolásnál két korrekciós tényezőt alkalmazzanak, a téli – 1,03 (december, január, február) és a légkondicionálót – 1,05 (május, június, július, augusztus), persze ha be van építve. A gépjármű általános fogyasztási normájára a belső ellenőr ad javaslatot az eddigi gyakorlati tevékenység szerint. Hiszen az alkalmazási szokások nem változnak, így ebbe a normába épül be a hegymeneti szorzó (Egeraracsa), a városi szorzó (nagyobb környező városok, stb.), az akadályoztatási szorzó (a lassú, többször elinduló közlekedés).

Az általános javaslati gondolat alapján a SAV-720 frsz-ú, Volkswagen Transporter Kombi gépjármű javasolt általános alapszabály: 9,2 liter/100 km továbbra is.

A feldolgozott menetlevél adatok szerint a havi kilométer összesítések megegyeznek az elszámoláson lévővel. Ezt az elektronikus táblázatba gyűjtés nagyban segíti, a hiányosságokat, tévedéseket kiküszöböli. A korrekt, szabályos üzemanyag elszámolás teljesítéséhez a gépjárművet minden hónap végén tele tankolták. Az üzemanyag elszámolást csak tele tankkal kezdő és tele tankkal végződő időszakokra lehet és kell elvégezni. Az üzemanyag elszámolási eljárásnak zártnak és ellenőrizhetőnek kell lenni. Az adatoknak összevethetőnek kell lenni a menetleveleken, utalványrendeleteken, a főkönyvi kimutatáson, illetve az üzemanyag elszámolási kimutatásokon. A belső ellenőr álláspontja az, hogy államháztartási tevékenységek végzése során a gépjárművezetők tekintetében üzemanyag-megtakarítás nem fizethető ki.

A falugondnoki tevékenység elvégzését az SzCsM.39.§.(4) bekezdés előírása alapján a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett – szerinti tevékenységnaplóban kell dokumentálni. Átfogóan felülvizsgálva a naplóvezetést megállapítható, hogy a nyilvántartást a szolgáltatás minden napján külön lapon vezették. A naplókat minden alkalommal a fenntartó részéről a polgármester írta alá, ezzel igazolva az adott napi teljesítés elvégzését. A szolgáltatással összefüggésben, a falugondnoki gépjárművel megtett kilométereket feltüntették a naplókön. Ezek a távolságok nem tartalmazzák a szolgáltatáson kívül megtett kilométereket. A tevékenységek napi bejegyzése során törekedtek a tömör, informatív közlésre. Az azonos tevékenységek mindig azonos megnevezéssel fordultak elő. A tevékenység bejegyzése során igénybe vették a Nemzeti Erőforrás Minisztérium honlapján közzétett kódrendszert.

2.1.3 Rendkívüli intézkedésre okot adó tapasztalatok

A belső ellenőrzések során nem merült fel olyan tény vagy adat, amely alapján az önkormányzat és intézményei dolgozóival szemben fegyelmi felelősségre vonásra, anyagi kártérítésre, szabálysértési, vagy büntetőeljárásra kellett volna sort keríteni.

2.2 A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők

Az Áht.70.§.(4) bekezdése szerint költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet csak az államháztartásért felelős miniszter engedélyével rendelkező személy végezhet. **Szabó Béla belső ellenőr** rendelkezik a költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII. 23.) PM rendelet 2.§-ában meghatározott általános és szakmai követelményekkel, az előírt iskolai és szakmai végzettséggel, ellenőrzési területen szerzett szakmai gyakorlattal. A belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásában az **5115825** regisztrációs számon szerepel.

A költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII. 23.) PM rendelet 12. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kötelező szakmai továbbképzést, az ÁBPE-továbbképzés I. képzésen 2018. június 8-án végezte el, tanúsítvány száma T-18ISZOBÉ-01/15589/2018. A PM rendelet 12. § (1) bekezdése b) pontjában foglalt kötelező szakmai továbbképzést, az ÁBPE-továbbképzés II. képzésen pedig legutóbb 2023. május 30-án végezte el, tanúsítvány száma T-22IIBUDASZBE-01/15589/2023.

A belső ellenőrzési munkatervben szereplő ellenőrzések végrehajtását az előkészítés, a helyszíni adatgyűjtés, lebonyolítás, megállapítások adminisztrációs összegzése, egyeztetések jelentették. A belső ellenőrzések végrehajtásában nem merültek fel akadályozó tényezők, összeférhetlenségi esetek.

Az ellenőrzések megállapításai a jegyző, az intézményvezető, a pénzügyi munkatársak folyamatos tájékoztatása mellett realizáló megbeszéléseken ismertetésre kerültek. Az ellenőrzési jelentések két példányban készültek, melynek egyik példánya átadásra került

Gétye Község Önkormányzata gazdasági tevékenységét ellátó Közös Önkormányzati Hivatal számára, másik példánya a Keszthely és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás belső ellenőrzési vezetőjénél került iktatásra és tárolásra. Az ellenőrzésekről a belső ellenőrzési vezető vezeti a nyilvántartást és gyűjti a munkaanyagokat.

A belső ellenőrnek a feladat ellátásához szükséges tárgyi feltételek a működési költségvetése terhére, a Keszthely és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás és a Gazdasági Ellátó Szervezet Keszthely között létrejött helyiség bérleti szerződés keretében a GESZ székhelyén kerül biztosításra iroda, bútorzat, irodatechnika, számítástechnika használatával, továbbá rendelkezésére áll Internet elérhetőség is.

2.3 A tanácsadó tevékenység bemutatása

A Bkr.2.§. r) pontja értelmében a tanácsadó tevékenység a költségvetési szerv vezetője részére nyújtott olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét és hatókörét a belső ellenőrzési vezető és a költségvetési szerv vezetője a megbízáskor közösen írásban vagy szóban határozza meg anélkül, hogy a vezetői felelősséget a belső ellenőr magára vállalná. Ilyen tevékenység lehet a konzultáció, javaslatok tétele, szakmai segítségnyújtás.

2023. évben a társulási belső ellenőrzési kapacitás meghatározás egyik önkormányzat esetében sem tervezett, illetve különített el tanácsadó tevékenységre ellenőrzési napokat. A tanácsadás konzultáció és javaslatok tételén keresztül valósult meg, melyet a belső ellenőr egy-egy bizonyosságot adó ellenőrzésbe építve tett meg (javaslatok megtétele, szakmai segítség).

Az ellenőrzöttek részéről konzultációs lehetőség kérése telefonon keresztül történt. Ezek válaszára vagy azonnal, vagy egy-egy jogszabályi hivatkozás pontosítása érdekében végzett kutatómunkát követően került sor szintén telefonon. A tanácsadói tevékenység során a belső ellenőr az objektivitás biztosítására törekedett.

A tanácsadó tevékenység folyamata egyébként az önkormányzat hatályos Belső Ellenőrzési Kézikönyvében szabályozásra került. A széles körben (22 település) elvégzett belső ellenőri feladatellátás a továbbiakban is csak nagyon indokolt esetben engedi meg az egyedi tanácsadói tevékenységre kapacitás tervezését.

3 Belső kontrollrendszer működésének értékelése a 2023. évi ellenőrzési tapasztalatok alapján

3.1 A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

Az ellenőrzések megállapításai alapján minden esetben következtetések és javaslatok meghatározására került sor, melyek hatékonyan szolgálták az ellenőrzött szervezeteknél előforduló hibák és hiányosságok ismétlődésének kiküszöbölését, a szabályszerű működés jövőbeni biztosítását. Ahol az ellenőrzés nem tárt fel hibát, ott megerősítést nyert, hogy a pénzügyi munkát a jogszabályi előírásoknak megfelelően végzik.

A kontrollrendszerek gyakorlati működésének és a bizonylati rend és okmányfegyelem áttekintése során kiderült, hogy a munkafolyamatba épített, előzetes és az utólagos ellenőrzési kötelezettségek alapvetően a mindennapi ügymenetek részei.

3.2 Belső kontrollrendszer öt elemének az értékelése

3.2.1 Kontrollkörnyezet

2023. évben az önkormányzatot érintően nem változott a kontrollkörnyezet, hiszen a gazdálkodási feladatot továbbra is a Zalaapáti Közös Önkormányzati Hivatal látta el. A

szervezeti célkitűzéseket és felépítéseket megfogalmazó alapító okiratot, szervezeti és működési szabályzatot, ügyrendet a korábbi változásoknak megfelelően már kialakították. A dolgozók számára lebontott feladatokat, egyéni célokat tartalmazó munkaköri leírások is alapvetően megfelelőek, létszámszervezések esetén ezek felülvizsgálatát elvégzik, módosítják.

A Közös Önkormányzati Hivatal összefogásában, az Önkormányzat által is kiadmányozva, arra kiterjesztve sor került a belső kontrollrendszer írásos keretrendszerének összefoglalására, amely keretszabályozásként fogja össze az elveket, eljárásokat, és hivatkozik a további meglévő, valamint kialakításra kerülő önálló rendelkezésekre, szabályzatokra. A kontrollkörnyezet alapjai is meghatározásra kerültek, így a jogszabályi előírások maradéktalanul érvényesülnek.

A gazdálkodó szervezetnek belső szabályzatokban kell rendeznie a működéshez, gazdálkodáshoz kapcsolódó és pénzügyi kihatással járó feladatokat. A szerteágazó és összetett szakmai követelményeknek megfelelően a Közös Önkormányzati Hivatal összefogásában, az Önkormányzat által is kiadmányozva, arra kiterjesztve a gazdálkodásra irányuló ügyviteli, gazdálkodási és számviteli szabályzatokat kialakították, ezek tartalmát folyamatosan felülvizsgálják, szükség szerint módosítják. Szabályozásaikkal teljes körűen meghozták a szükséges és elvárt intézkedéseket. A jogszabályváltozások miatti aktualizálásokra azonban folyamatosan figyelmet kell fordítani.

3.2.2 Kockázatkezelés

A kockázatkezelés a vezetés fontos gyakorlati eszköze, amely a tervezés, a döntéshozatal, a végrehajtás alapvető része, ezért fontos, hogy a kockázatkezelés minden folyamatba beépítésre kerüljön. A Közös Önkormányzati Hivatal összefogásában, az Önkormányzat által is kiadmányozva, arra kiterjesztve rendelkeznek önálló szabályzatként a Bkr.7.§.(1) bekezdése által előírt Integrált kockázatkezelési szabályzattal. A kockázatok felmérését (befolyásoló tényezők feltérképezése, rangsorolása), és a hatásmechanizmusok értékelését, kezelését a gyakorlatban a szabályozásnak megfelelően kell működtetni.

A 2023. évi belső ellenőrzési terv előkészítésénél az előterjesztés tartalmazta az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatását, illetve az ellenőrzési terv összeállítását előzetesen a jegyző írásos véleményének figyelembevételével történt meg.

3.2.3 Kontrolltevékenységek

Mindegyik szervezetnél (önkormányzat, önkormányzati hivatal, intézmények) jelentkeztek a kontrolltevékenységek, azoknak minden szintjén, különböző intenzitással, különböző gyakorisággal és mélységben. Erre a gyakorlatra ráépítve A Közös Önkormányzati Hivatal összefogásában, az Önkormányzat által is kiadmányozva, arra kiterjesztve elkészítették önálló szabályzatként a Bkr.8.§. által előírt Kontrolltevékenységek szabályzatot.

A megelőző (preventív) kontrollok szigorúan és megbízhatóan működtek az ellenőrzési tapasztalatok alapján. A költségvetési előirányzatokra, a kötelezettségvállalásokra, a pályázat kiírási eljárásokra, a szerződéskötésekre, a be- és a kifizetésekre vonatkozó pénzügyi döntéseket csak előzetes pénzügyi engedélyezést végző jóváhagyása után lehetett végrehajtani. A feltáró (detektív) kontrollok a már bekövetkezett hibákat tárják fel, rámutatva a hiba, hiányosság előfordulásának tényén kívül a szervezetre gyakorolt már bekövetkezett hatásokra is. Az utólagos kontroll területén a belső ellenőrzés igyekezett hatékony munkavégzéssel segíteni a vezetést. A nemkívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek.

3.2.4 Információ és kommunikáció

Az információáramlás módja jellemzően szóbeli utasítások, beszámoltatások, írásbeli átadások, valamint az informatikai rendszerek keretében működtetett információmozgatás, visszakereshetőség és visszacsatolás formájában valósult meg. A Közös Önkormányzati Hivatal összefogásában, az Önkormányzat által is kiadmányozva, arra kiterjesztve rendelkeznek önálló szabályzatként a Bkr.9.§. (1)-(2) bekezdései által előírt Kommunikációs és információs rendszer szabályzattal.

A szervezetek működése során keletkezett és a Hivatalhoz érkezett iratok nyilvántartásba kerülnek, melynek eljárását a rendelkezésre álló Egyedi iratkezelési szabályzat határozza meg. Az adatbiztonság követelményeinek érvényesülésére a meglévő Informatikai biztonsági szabályzat szolgál. Bevezetésre került a Közérdekű adatok közzétételéről és az adatigénylések teljesítésének rendjéről szóló szabályzat is, a megismerésre irányuló kérelmek intézésének és a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának érdekében.

3.2.5 Nyomon követési rendszer (monitoring)

A monitoring stratégia elveit igyekezett támogatni a belső ellenőrzés azzal, hogy 2023. évben is nagy hangsúlyt fektetett a kontrolltevékenységek kiépítésének, működésének, a jogszabályoknak és a helyi belső szabályzatoknak való megfelelésének vizsgálatára.

A tevékenységi célok megvalósításának nyomon követését a szokásos, begyakorlott, a működési folyamatokba épített mindennapi operatív ellenőrzések biztosítják. A gyakorlatot összefogó belső szabályozásként a Közös Önkormányzati Hivatal összefogásában, az Önkormányzat által is kiadmányozva, arra kiterjesztve a Bkr. 3.§ e) pontjában, és a 10.§-ában meghatározott kötelezettség szerint kialakították az Operatív monitoring rendszer szabályzatot. Fejlesztési célszerű azonban a különböző területeken alkalmazandó és egymással szinkronban lévő indikátorokat.

Az belső ellenőrzések megállapításait, javaslatait a vezetők figyelembe vették, a szükséges intézkedéseket meghozták.

4 Az intézkedési tervek megvalósítása

A belső ellenőr a Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerinti belső nyilvántartási rendszert kialakította, melyben a belső ellenőrzések tapasztalatainak hasznosulása, a megfogalmazott javaslatok és az elkészült intézkedési tervek végrehajtása nyomon követhető.

A belső ellenőr minden jelentés-tervezet átadásakor felhívta a figyelmet, hogy a jelentés elfogadásától, lezárásától számított 8 napon belül el kell készíteni és az ellenőrnek megküldeni az intézkedési tervet, melyet a Bkr.45.§-a szerint kell kezelni, létrehozni. Továbbá előzetes tájékoztatást ad arról, hogy a Bkr.46.§.(1) bekezdés előírása szerint az intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról az intézkedési tervben meghatározott legutolsó határidő lejártát követő 8 napon belül írásban be kell számolnia.

Gétye, 2024. április 10.

Szabó Béla
belső ellenőr
